Dítě a rodina

Kolik nadšení přináší rodičům narození dítěte. Neviňátko dokáže odzbrojit i velké tvrďáky. Leda bezcita by tu dokázal ubližovat a snad jen tyran zabíjet bezbranné…

Jelikož jsou nemluvňata tak křehká, nemůžeme s nimi zacházet hrubě. Sama o sobě vzbuzují soucit. Kupodivu i bručoun se usměje, jakmile spatří rozzářená kukadla batolete. A nejeden dospělý objeví, že dokáže být něžný. Zvláště, když konejší dítě. Miminko dokáže probudit nesobeckou lásku u svých rodičů. Dospělí se pak dokážou doslova rozdávat, vždyť maličké potřebuje tolik času, pozornosti a péče. A spánek, odpočinek, zábava a koníčky mnohdy závisí na zdraví, povaze, různých potřebách a celkové pohodě malého tvorečka.

Je-li větší rodina, vícero dětí, pak rodiče nesou přirozeně větší břemeno. Tatínek s maminkou sdílejí radosti a bolesti svých „princezniček a princů“. Odměnou je jim úsměv, pokrok v motorice či pohled na rozkošně spící dítě…

Bůh to geniálně vymyslel. Přicházíme na svět bezmocní, abychom u druhých probudili lásku a něžnost. Dítě je darem rodičům a rodiče jsou darem pro dítě. Vzájemně se potřebují a doplňují.

I Ježíš přišel na svět do lidské rodiny. Maria s Josefem Jej přijali celým srdcem. Proto i v nesnázích a protivenstvích zakoušeli Boží pomoc a ochranu. Kristus se narodil jako bezmocné Dítě, aby nás vyburcoval k něžnosti a vzájemnosti. Kéž ho přijmeme jako Maria a Josef. A pak bude i v našich rodinách požehnání a láska.

Pokojný a požehnaný rok 2012 přeje všem čtenářům Many o. Jan.

LITURGICKÝ KALENDÁŘ

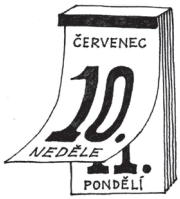

1. ledna – neděle	Slavnost MATKY BOŽÍ, PANNY MARIE – zasvěcený svátek
2. ledna – pondělí	Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského, biskupů a učitelů církve
6. ledna – pátek	Slavnost ZJEVENÍ PÁNĚ – doporučený svatek
8. ledna – neděle	Svátek Křtu Páně
15. ledna – neděle	2. neděle v mezidobí
17. ledna – úterý	Památka sv. Antonína, opata
18. ledna – středa	Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů
21. ledna – sobota	Památka sv. Anežky Římské, panny a mučednice
22. ledna – neděle	3. neděle v mezidobí
24. ledna – úterý	Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve
25. ledna – středa	Svátek Obrácení sv. Pavla, apoštola
26. ledna – čtvrtek	Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů
28. ledna – sobota	Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve
29. ledna – neděle	4. neděle v mezidobí
31. ledna – úterý	Památka sv. Jana Boska, kněze

MALÁ KATECHEZE – Příprava obětních darů

V minulém čísle MANY jsme se zabývali přímluvami. Ty uzavírají tu část mše svaté, kterou nazýváme bohoslužba slova. Bohoslužba oběti, která je druhou, stejně důležitou částí mše svaté (nejprve se nám Kristus zpřítomnil v Božím slově, nyní v podobě chleba a vína), začíná přípravou obětních darů.

Nejprve se na okamžik zastavme u historie přípravy darů. V prvních křesťanských dobách byla eucharistická oběť (mše sv.) spojena s tzv. agapé (slovo *agapé* pochází z řečtiny a znamená *láska*). Agapé tak označovalo *hostinu lásky*, kdy zejména movitější lidé přinesli pokrmy ke společnému stolu a společně se pak tyto pokrmy konzumovaly.

Původně přinášení darů k proměnění nebylo žádným zvláštním úkonem. Chléb i víno již většinou ležely na stole, nebo byly v jeho těsné blízkosti. Sv. Justin proto konstatuje naprosto věcně, že po homilii a modlitbě věřících se přinášejí víno, chléb a voda. Žádný hlubší význam zde neuvádí.

Liturgického významu začalo přinášení darů nabývat až v průběhu několika staletí. Důvodem bylo především to, že se nově vymezoval a specializoval účel těchto darů. Jsou doklady o tom, že od 3. století již v některých chrámech přinášeli dary věřící do prostoru oltáře, kde je od nich přebíral kněz nebo jáhen. Tento rituál byl doprovázen zpěvem k přípravě darů (antiphona ad offertorium; vlastní předložení obětních darů se nazývá offertorium).

Jinak tomu bylo ve východní liturgii (byzantské), kde věřící odevzdávali své dary před bohoslužbou na zvlášť určené

místo a odtamtud je pak duchovní v daný čas přinášeli k oltáři (obětnímu průvodu s dary se budeme věnovat v některém z dalších čísel MANY).
Z darů, které věřící přinesli, vybíral arcijáhen potřebné množství chleba a vína, do kterého přimíchával trochu vody. Vše následně odnášel k oltáři.
V římské liturgii se konalo (a dodnes koná) toto smíšení způsob (tj. chleba a vína) až po obětním průvodu. Na východě se tento proces odehrával mnohem dříve, už před započetím samotné eucharistické slavnosti.
Uložení darů na oltář bylo považováno za velmi významný úkon a byl proto vyhrazen samotnému předsedajícímu bohoslužby (můžeme říci celebrantovi, či tomu, kdo bohoslužbu vede). V karolinské době přibylo okuřování kadidlem (dnes pouze při velkých slavnostech) a pod vlivem liturgií pocházejících z Galie byl celý obřad obohacen o umývání rukou. Těmto úkonům se však, stejně jako již zmíněnému obětnímu průvodu, budeme věnovat v následujících číslech MANY.

(Lukáš Volný)

AKTUALITY Z FARNOSTI

- V pátek 6. ledna při mši svaté bude svěcení zlatých a pozlacených předmětů.
- V neděli 8. ledna po velké mši svaté se uskuteční koncert pásma koled skupiny Lipka. Všichni jste srdečně zváni.
- V úterý 10. ledna v 17 hodin bude mše svatá za ty, kteří se starají o úklid kostela a fary.
- Tříkrálová sbírka v naší farnosti proběhne ve dnech 6.a 7. ledna 2012. Sraz koledníků 6. ledna v 16 hodin na faře. Přispět na sbírku bude možné ještě v neděli 8. ledna vždy po mši svaté před kostelem.

SVATÝ MĚSÍCE

Blahoslavený Oldřich (Oderich, Odorik) z Pordenone

Středověk si mnohdy představujeme pouze jako období křížových výprav a bojů za osvobození Svaté země z rukou vyznavačů islámu. Mnozí misionáři se už tehdy pokoušeli šířit světlo křesťanské víry v dalekých krajích Asie. Jedním z nich byl Oderich.
Narodil se kolem roku 1286 v Pordenone v severoitalském kraji Friuli.
Protože jeho otec byl vojákem krále Přemysla II. Otakara a sloužil v městě, které patřilo českému králi, považoval se Oderich za „Čecha z Furlánska“. V patnácti letech vstoupil do františkánského řádu, kde se brzy prosadil. Protože ovládal mnoho cizích jazyků, podnikl již v roce 1313 jako papežský vyslanec velkou misijní cestu na Východ. Prošel Mezopotámií, Egyptem

a došel až do Svaté země. Odtud se vypravil do Indie, kde objevil a zachránil ostatky svatého mučedníka Tomáše z Tolentina a jeho tří druhů. Po obtížné misijní cestě Indií se Oldřich zdržel mnoho let v Číně. Všude hlásal radostnou zvěst evangelia. Po celkem sedmnácti letech namáhavého cestování, plného nebezpečí a ohrožení, se vrátil Oderich v roce 1331 z Číny přes Tibet a Přední Asii do Itálie. Protože chtěl ve svých cestách pokračovat, vydal se požádat o povolení a prostředky papeže Jana XXII. Na cestě však těžce onemocněl a musel se vrátit do Udine ve Friuli v severní Itálii, kde 14. ledna 1331 zemřel. Roku 1755 byl blahořečen papežem Benediktem XIV.

Své zážitky z cest Oderich nadiktoval řeholnímu spolubratru Guglielmovi da Solagna. Vzniklo tak často překládané dílo, které je jedním z nejdůležitějších svědectví o životě na Dálném východě z počátku 14. století.

Oderich z Pordenone byl vlastně prvním cestovatelem českého původu, což není příliš známo, protože místo Oldřich je často jmenován latinsky Odoricus. Jeho cestopis se dochoval ve více než sedmdesáti latinských rukopisech, v četných překladech a nespočetně exemplářů bylo vytištěno. Česky byl cestopis zveřejněn poprvé v roce 1962. Je hodnocen jako nejlepší a vlastně jediný seriózní cestopis o Asii z pera středověkého poutníka.

(podle knihy Rok se svatými a internetu
zpracovala Majka Dostálová)

Zrníčka z Bible

Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespoléhej.

(Přísloví 1,5)

Neodpírej dobrodiní těm, kteří je potřebují, je-li v tvé moci je prokázat.

(Přísloví 3, 27)

Hlupákovi nepodlézej a neber ohled ani na mocného.

(Sírachovec 4, 27)

Nevěř nikdy svému nepříteli; jako rez sžírá kov, tak působí jeho zloba.

(Sírachovec 12, 10)

STŘÍPKY

Exercicie – P. Elias Vella 24. – 27. 3. 2008, téma: Charismata (15.)

Další dva dary, o kterých se zmiňuje apoštol Pavel, **jsou dar jazyků a dar výkladu jazyků**. Tyto dary občas působí zmatek u lidí, kteří na ně nejsou zvyklí. Můžeme se dostat na modlitební setkání, kde se lidé začnou modlit slovy, kterým nikdo nebude rozumět. Nebo budou vyslovovat slabiky v pořadí, v jakém je v žádném slovníku nenalezneme. Kdo na to není zvyklý, spíše mu to bude připomínat shromáždění „hysterické“ než modlitební.

Co to tedy je, modlit se v jazycích? Je asi pět druhů modlitby v jazycích. Je dobré je umět rozlišit, abychom pak věděli, co se kolem nás děje. Nejběžnější je **modlitba nebo zpěv v jazycích**. Není zde používán

žádný specifický jazyk, žádná existující řeč. Lidé vyslovují slabiky, které netvoří žádné konkrétní slovo. Člověk, který se takto modlí, zaujímá takový postoj chování, jako když stojí před Bohem a říká: *Pane, nemám slova, kterými bych vyjádřil, co ti chci říct, ale chci vstoupit do společenství s tebou. Jsem jen stvoření a ty jsi Stvořitel, já jsem omezený a ty jsi všechno*. Člověk vstupuje do přítomnosti tohoto ohromného Boha a nemá slova, která by vystihla, co chce vyjádřit. Jedná proto jako malé dítě, které ještě neumí mluvit. Malé dítě také začne vyslovovat slabiky, které nemají žádný význam. Ale tyto zvuky mají pro maminku smysl, protože ona ho má ráda a rozumí mu. Takové je to i s modlitbou v jazycích. Neznamená to, že bychom používali jiný jazyk než náš mateřský, není to žádný jazykový systém, ale vyslovujeme nějaké zvuky, jako bychom Bohu říkali: *Pane, před tebou jsem jenom malé dítě. Možná se přede mnou lidé sklání, třeba mám moc a postavení, ale před tebou, Pane, jsem jen malým dítětem*. Toto je modlitba v jazycích: postoj malého dítěte před Bohem.

(připravili: Radim Prokop, Míša Křížková)

S vděčností vzpomínáme

Před rokem 1989 bylo nemyslitelné, že by ve farnosti vycházel časopis s náboženskou tématikou. Dnes máme díky sametové revoluci svobodu projevu a demokracii. Proto si i na stránkách naší Many dovolujeme poděkovat zesnulému panu prezidentu **Václavu Havlovi** za to, že vrátil Čechům

svobodu. Chceme spolu s ním věřit, že Pravda a Láska zvítězí nad lží a nenávistí!
Kéž mu Pán dá věčné odpočinutí.

(B. V.)

VESELÝ

Proč mají auta zadní sklo vytápěné? Aby nezábly ruce, když tlačíte.

Vyloví rybář zlatou rybku a rybka říká: „Pusť mě, splním ti tři přání!“
A rybář na to: „To máš smůlu, já jsem kouzelný dědeček.“

Starý Skot k synovi: „Tvůj praděda ten čaj pil, tvůj děda ten čaj pil, já ho celý život piju a mladému pánovi se zdá ten sáček vyvařený?“

MODLITBA

Přicházíš v noci, ale v našich srdcích je vždycky noc, přicházej proto neustále.

Přicházíš v tichu, a my nevíme, co říci, přicházej proto neustále.

Přicházíš jako král pokoje, a my nenalézáme spočinutí, přicházej proto neustále.
Přicházíš nás utěšit, a my jsme pořád smutnější, přicházej proto neustále.
Přicházíš nás hledat, a my jsme stále více ztraceni, přicházej proto neustále.
Přicházíš, Ty, který nás miluješ, přicházej neustále, Pane.

David Maria Turoldo

OKÉNKO PRO DĚTI

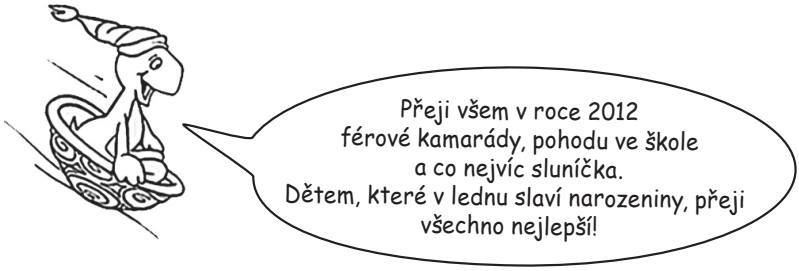

Na Nový rok – o slepičí krok.
Na Tři krále – o tři kroky dále.

Nový rok začíná v lednu. To je tento měsíc. Každý rok má dvanáct měsíců. Ty jsou rozdělené do čtyř ročních období. Zima, jaro, léto, podzim. Každé roční období tak má tři měsíce. Tento strom ukazuje celý rok, všechna období i měsíce. Rozděl obrázky podle období a obrázek vybarvi.

Hádej, hádej, hádači, kdo to neví, nesvačí…

Padá peří, padá z nebe,
jak se třpytí a jak zebe!
Kdybys na to peří dých,
roztálo by. Je to …!

Celý bílý, celý ztuhlý,
nos má z mrkve, oči z uhlí.
Hledí smutně do kraje,
ví, že z jara roztaje.

Když je venku sníh a led,
když je venku fujavice,
kam se schová prstů pět?
Do huňaté …!

Básničky o ptáčcích

Na sjezdovce z rána,
lyžovala vrána,
havran jí byl za trenéra,
rovnal vráně lyže, péra,
čapku pěkně do čela,
aby rychle frčela.
Dělá vrána, co jen může,
zahučela do kaluže.
A za první zatáčkou,
skončilo to bouračkou.
Havran radí vráně:
Kup si radši sáně!

Oženil se ptáček,
malý jarabáček.
Přišla paní vrána,
na housličky hrála.
Přišel pan jelínek,
přinesl koš malinek.
Přišel pan zajíček,
přinesl koš vajíček.
Přišla kmotra liška
a s ní slečna myška.

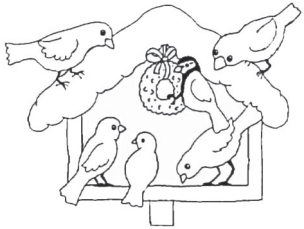

Přiletěla vrána, sedla do trní,
přiletěla druhá, sedla vedle ní.
A ta třetí na špičku,
zazpívala písničku

vrána, drozd, vrabec, holub, sýkorka

Tito ptáčkové se v zimě zdržují na vesnicích a ve městech kolem domečků. A to proto, abychom se mohli radovat z jejich zpěvu a oni z toho, co jim nasypeme do krmítek. Spoj názvy ptáků s obrázky.

Výroba krmítek

Pomůcky: bílý nebo barevný papír, vata, pastelky, vystříhaní ptáčci (třeba ti, co jsou nakreslení výše), mouka, voda, různá semínka.

Na papír nakresli krmítko, lepidlem vytvořeným z mouky a vody pomaž papír, nalep vystříhané ptáčky, semínka a vatu jako sníh.

Biblický příběh

z knihy „Velká kniha o svatých"

Mnoho dětí na světě zná příběh o Kašparovi, Melicharovi a Baltazarovi. Podle legendy to byli králové z Východu, v Bibli jsou však nazýváni mudrci, protože byli velmi učení. Vyznali se v mnohých vědách i uměních a zřejmě toho hodně věděli o hvězdách.

Před dvěma tisíci lety tito tři mudrci poznali, možná právě podle hvězd, že na západ od jejich království se má brzy narodit nový a velmi mocný král. Mudrci se mu chtěli poklonit a přinést mu dary. Naložili proto největší drahocennosti své doby – zlato, kadidlo a myrhu - na velbloudy a slony a vydali se na dalekou cestu. Ve dne pražilo horké slunce, karavana proto putovala i v noci a mudrci hledali cestu podle postavení hvězd na noční obloze.

Nová hvězda, která oznamovala narození velkého krále, zazářila náhle velmi jasně nad velikým městem Jeruzalémem, jako by je vedla. Tři mudrci se zaradovali, vstoupili do města a spatřili jeho nádherné domy a paláce. Domnívali se, že právě v nich by mohli narozeného krále najít. Hvězda však nezůstala stát, ale vedla je dál. Opustili tedy Jeruzalém a v něm i zlého krále Heroda. Ten byl jejich příchodem velmi znepokojen a jakmile zaslechl, že hledají nového krále, začal okamžitě přemýšlet o tom, jak se ho zbavit. Mudrci mezitím putovali dál za hvězdou. Vedla je k městu Betlému.

Ale i Betlém zanechali za sebou. Hvězda, která je až dosud vedla, se totiž zastavila až v polích za městem. Zářila nad místem, kde Josef s Marií našli útočiště a kde teď společně opatrovali narozeného Ježíše. Kašpar, Melichar a Baltazar byli u cíle. Vešli dovnitř, do obyčejné stáje, padli na zem a klaněli se maličkému dítěti v jeslích, protože věřili, že bude velikým králem. Předložili mu své vzácné dary a velmi se radovali.

Plni této radosti se pak vraceli do svých domovů, do Núbie, do Tarsu a do Sáby. Chystali se vyprávět o novém králi, který

se právě narodil a kterému se přišli poklonit. Králi Herodovi však zprávu nepodali. Ve snu se jim totiž zjevil anděl a dal jim pokyn, aby se do své země vrátili jinou cestou.

Pac a pusu v Novém roce, Oskar

(Lenka Volná)

Znáš je: sníh, sněhulák, rukavice

OKÉNKO PRO RODIČE

Věci jsou někdy jiné, než jakými se zdají být…

Do metra přistoupil tatínek se čtyřmi malými dětmi. Děti byly rozpustilé, křičely, pobíhaly po vagónu, rozlévaly limonádu , drobily sušenky… Tatínek klidně seděl, ani nehnul brvou. Jedna z cestujících už situaci nevydržela a okřikla jej: „Nemůžete si ty děti nějak uklidnit?! Copak to nevidíte?!“

Vtom muž jakoby procitl. „Promiňte, nějak jsem to nevnímal. Právě se vracím z pohřbu jejich matky.“

(B. V.)

TEOLOGICKÉ OKÉNKO

Sčítání lidu

Milí přátelé, dovolte jen krátké zamyšlení, které se váže k prvním výsledkům sčítání lidu, zveřejněným v polovině prosince 2011. Co jsme se z nich dozvěděli? Že nás křesťanů je jen milion, že se mezi námi, s nadsázkou řečeno, pohybuje přes patnáct tisíc „rytířů“ Jedi (pro ty, kdo neví, o co se jedná, doporučuji zhlédnout filmovou ságu Hvězdné války od George Lucase, nebo se o to případně vůbec nezajímat), a je jich více, než občanů hlásících se k romské národnosti. A spoustu dalších bezesporu zajímavých informací jsme z výsledků zjistili.

Setkal jsem se se zděšenými tvářemi katolických křesťanů, kteří těžce „rozdýchávali“ výrazný pokles počtu souvěrců. Na druhou stranu se ozvaly z církve hlasy klidné, které komentovaly tuto situaci racionálně. Jaké je vlastně v těchto výsledcích skryto poselství pro náš každodenní život? Nemám teď na mysli souvislosti sociologické, ekonomické a jiné. Mám na mysli běžný denní režim křesťana. Máme se snažit více agitovat? Být modernější, otevřenější, srozumitelnější? Jistě ano, i když ani perfektně vypracované projekty evangelizace nám nepomohou. Nad vším totiž stojí jediný projekt, projekt společný pro všechny. A tím je samo Kristovo evangelium.

Lidé touží po víře a hledají ji, bojí se však její institucionalizace, která někdy až příliš nabývá podoby jiných úřadů. I těch 3,61 milionů, kteří v dotazníku uvedli, že nevěří, jistě hledá ve svém životě oporu, něco, v co nebo v koho by mohli věřit. Minimálně pak věří ve svou nevíru.

S urputností si klademe otázku, proč tolik lidí okolo nás nevěří. Jak často jsme si zkusili zformulovat vlastní otázku na odpověď, proč by věřit měli? Možná nás překvapí, jak nesnadné je v dnešním světě uvěřit vlastní odpovědi. A tak stojíme s prázdnýma rukama. Prázdné ruce vypadají jako bezmoc, ale což těma rukama nemůžeme hladit, pomoci, nemůžeme pozvednout? Než si začneme odpovídat na otázku, co udělat, aby lidé okolo nás měli důvod věřit, pohlédněme nejprve na své ruce a zeptejme se, co můžeme udělat. Co vůbec můžeme dělat. Ale ne „jen tak dělat". Dělat tak, jak činil Kristus.

(Lukáš Volný)

RECEPTÁŘ

Koláč tříkrálový

Tento koláč je známý především v Paříži, kde se na počátku nového roku prodává v každém pekařství a cukrárně. Zde se do něj zapékají různé figurky, které měly v minulosti určitou symboliku, dnes jsou především na hraní dětem.

Ingredience:

1 listové těsto, 1 žloutek, 80 g másla, 2 vajíčka, 125 g mletých mandlí, 100 g cukru, vanilkové aroma, citronová kůra

Postup přípravy:

Rozpustíme máslo. Přidáme mleté mandle, cukr a dobře promícháme. Přidáme dvě rozkvedlaná vejce, trochu vanilkového extraktu, trochu citronu pro aroma. Do kulaté formy rozprostřeme listové těsto a propícháme vidličkou. Přidáme mandlovou hmotu a vložíme figurku. Přes hmotu položíme druhou vrstvu těsta, pomažeme žloutkem a pomocí nože naznačíme čtverečky. Pečeme v předehřáté troubě 30 minut na 150°C.

Oprava z vydání ExtraMany: Tomáš Špidlík je autorem pouze citátu „Humor je obranou proti fanatismu.", nikoliv celého textu článku.

MANA – Měsíční Aktuality Naší fArnosti, vydává Římskokatolická farnost Ostrava-Třebovice,
V Mešníku 5100, 722 00 Ostrava-Třebovice, tel.: +420 596 964 942
http://trebovicka.farnost.cz
Evidenční číslo: MK ČR E 16325
Kontaktní osoba: Dalibor Vitásek, e-mail: dali.vita@gmail.com
Náklady na výrobu a tisk jsou 8 Kč
Uzávěrka příštího čísla je 15. 1. 2012